

Unionin tuomioistuimen julkisasiamies Laila Medinan

ratkaisuehdotus

asiassa C-449/25 | Serviciul pentru Imigrări al județului Bihor (Rekisteröity parisuhde)

Lehdistötiedote nro 129/26

Luxemburgissa 17.9.2026

Julkisasiamies Laila Medina: pelkkä liikkumisvapauden käyttäminen osoittamatta tosiasiallista oleskelua toisessa jäsenvaltiossa ei riitä antamaan unionin oikeuteen perustuvaa johdettua oleskeluoikeutta unionin kansalaisen kumppanille, joka on kolmannen valtion kansalainen

Jäsenvaltion epäämä johdettu oleskeluoikeus ei kuulu kansalaisuutta koskevien unionin oikeuden säännösten soveltamisalaan, jos unionin kansalainen ei ole koskaan asunut jäsenvaltiossa, jossa siviiliavioliitto solmittiin, ja jos kumppaniin, joka on kolmannen maan kansalainen, ei ole riippuvuussuhdetta

Romanian kansalainen matkusti vuonna 2024 Italiaan yksinomaan solmiakseen siviiliavioliiton brittiläisen kumppaninsa kanssa. Romanian kansalainen palasi Romaniaan pian avioliiton solmimisen jälkeen. Tuolloin heistä toinen asui Romaniassa ja toinen Australiassa, eikä kumpikaan asunut Italiassa. Kuusi kuukautta myöhemmin vuonna 2025 hänen kumppaninsa, joka on Britannian kansalainen, saapui Romaniaan asuakseen siellä. Hän haki noin kolme kuukautta saapumisensa jälkeen tilapäisen oleskeluoikeutensa jatkamista Romaniassa perheen yhdistämistä varten. Hakemus hylättiin sillä perusteella, että Romanian lainsäädännössä ei tunnusteta samaa sukupuolta olevien henkilöiden välistä siviiliavioliittoa ja että Britannian kansalainen ei täytä perheen yhdistämistä koskevassa Romanian lainsäädännössä säädettyjä edellytyksiä¹. Hän riitautti palauttamispäätöksen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa Court of Appeal Oradeassa (Oradean ylioikeus, Romania). Kyseinen tuomioistuin tiedusteli unionin tuomioistuimelta, onko SEUT 21 artiklan 1 kohta esteenä sille, että Romania epää oleskeluoikeuden kolmannen maan kansalaiselta, jonka kanssa kyseinen unionin kansalainen on solminut siviiliavioliiton sellaisen toisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, jossa kumpikaan heistä ei ole oleskellut, sillä perusteella, että Romanian lainsäädännössä ei tunnusteta samaa sukupuolta olevien henkilöiden välisiä rekisteröityjä parisuhteita.

Tänään esittämässään ratkaisuehdotuksessa **julkisasiamies Medina ehdottaa, että unionin tuomioistuin toteaa, että kyseinen tilanne ei kuulu kansalaisuutta koskevien perussopimuksen määräysten eli SEUT 20 artiklan ja SEUT 21 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.**

SEUT 21 artiklan 1 kohdasta julkisasiamies muistuttaa, että **kyseisessä määräyksessä annetaan unionin kansalaisille oikeus vapaaseen liikkuvuuteen** ja että **perheenjäsenen, joka on kolmannen maan kansalainen, oleskeluoikeus johtuu** tästä käytetystä vapaudesta. Julkisasiamies korostaa myös, että asian tosiseikat muodostavat tilanteen, jossa unionin kansalainen palaa oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käytettyään jäsenvaltioon, jonka kansalainen hän on, ja pyrkii vetoamaan tähän oikeuteensa saadakseen oleskeluoikeuden kumppanilleen, joka on kolmannen maan kansalainen (**”U-käännös”-tilanne**). Vaikka **direktiivi 2004/38 ei kata tällaisia ”U-käännöksiä”**, edellytyksiä myöntää johdettu oleskeluoikeus vastaanottavassa jäsenvaltiossa kolmannen maan kansalaiselle, joka on unionin kansalaisen perheenjäsen, **pitäisi soveltaa analogisesti**, koska molemmissa tapauksissa unionin kansalainen on käyttänyt oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen ja on tällaisen johdetun oikeuden viitehenkilö.

Jotta johdettu oleskeluoikeus voidaan antaa unionin oikeuden perusteella ”U-käännös”-tilanteessa, kahden kumulatiivisen edellytyksen on täyttyttävä. Ensinnäkin unionin kansalaisen on täytynyt tosiasiallisesti oleskella toisessa jäsenvaltiossa direktiivin 2004/38 7 tai 16 artiklassa säädetyin edellytyksin. Toiseksi perhe-elämän on täytynyt kehittyä tai lujittua tämän

tosiasiallisen oleskelun aikana.

Käsiteltävässä asiassa on niin, että koska Romanian kansalainen ei ole tosiasiallisesti asunut Italiassa – jäsenvaltiossa, jossa siviiliavioliitto Britannian kansalaisen kanssa solmittiin – ja hän on matkustanut Italiaan ainoana tarkoituksenaan solmia siviiliavioliitto, minkä jälkeen hän palasi välittömästi Romaniaan, **direktiivin 2004/38 7 ja 16 artiklassa säädetty ”tosiasiallista oleskelua” koskeva edellytys ei täyty.**

Lisäksi **Italiassa ei kehitetty tai lujitettu perhe-elämää** tuomiossa O. ja B.² tarkoitetulla tavalla. Romanian kansalaisen kotipaikka hänen solmiessaan siviiliavioliiton oli Romaniassa ja hänen kumppaninsa kotipaikka oli Australiassa, ja kumppani saapui Romaniaan vasta noin kuusi kuukautta myöhemmin. Italiassa ei siis missään vaiheessa eletty yhteistä perhe-elämää. Näin ollen **myöskään toinen kumulatiivinen edellytys ei täyty.** Vaikka siviiliavioliiton solmiminen on oikeudellisesti merkityksellinen toimi, se ei vastaa perheenä elämistä vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

SEUT 20 artiklasta julkisasiamies toteaa, että **Romanian kansalaisen ja hänen kumppaninsa välillä ei ole unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tunnustettua riippuvuussuhdetta.** Kyseisessä oikeuskäytännössä vahvistettua kynnystä³, jonka mukaan oleskelun epäminen pakottaisi unionin kansalaisen poistumaan koko unionin alueelta, ei ole saavutettu nyt käsiteltävässä asiassa.

Julkisasiamies päätelee näin ollen, että **perusoikeuskirjaa ei voida soveltaa tässä asiassa**, koska tilanne ei kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan; kantajan perhe-elämää koskevan oikeuden suojan on siten perustuttava Euroopan ihmisoikeussopimukseen.

Näin ollen julkisasiamies ehdottaa, että unionin tuomioistuin vastaa, että SEUT 20 artiklaa ja SEUT 21 artiklan 1 kohtaa, luettuina yhdessä analogisesti sovellettavan direktiivin 2004/38 kanssa, on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sille, että sen jäsenvaltion viranomaiset, jonka kansalainen unionin kansalainen on, epäävät oleskeluoikeuden kyseisen jäsenvaltion alueella kolmannen maan kansalaiselta, jonka kanssa kyseinen unionin kansalainen on solminut siviiliavioliiton toisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, sillä perusteella, että jäsenvaltio, jonka kansalainen hän on, ei tunnusta samaa sukupuolta olevien henkilöiden välisiä siviiliavioliittoja.

Täydellisyysden vuoksi julkisasiamies esittää vaihtoehtoisen analyysin siltä varalta, että unionin tuomioistuin katsoo, että unionin oikeutta on sovellettava. Romanian säännökset, joissa edellytetään näyttöä aiemmasta asumisesta toisessa jäsenvaltiossa, asetetaan vaatimus yhteisestä lapsesta ja kieltäydytään täysin tunnustamasta samaa sukupuolta olevat ulkomaiset siviiliavioliitot, näyttäisivät tällaisessa tapauksessa olevan ristiriidassa unionin oikeuden kanssa.

HUOMAUTUS: Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus ei sido unionin tuomioistuinta. Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin riippumattomina ehdottaa unionin tuomioistuimelle heidän käsiteltävänä olevan asian oikeudellista ratkaisua. Unionin tuomioistuimen tuomarit aloittavat tämän jälkeen päätösneuvottelun asiassa. Tuomio julistetaan myöhemmin.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa Euroopan unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä.

Unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen käsittelemään ennakkoratkaisupyyntöjä, jotka koskevat yksinomaan 1) yhteistä arvonlisäverojärjestelmää, 2) valmisteverotusta, 3) tullikoodeksia, 4) tavaroiden tariffiluokittelua yhdistetyssä nimikkeistössä, 5) matkustajille annettavaa korvausta ja apua, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa taikka 6) kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmää. Unionin tuomioistuin on toimivaltainen käsittelemään kaikki muut ennakkoratkaisupyyntöjä.

Unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin eivät ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia

tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta. Asian tosiseikasto ja asiaa koskevat oikeussäännöt selostetaan merkityksellisen ajankohdan mukaisesti ja asian asiakirja-aineiston perusteella.

Ratkaisuehdotus julkaistaan [kokonaisuudessaan](#) CURIA-sivustolla ratkaisuehdotuksen esittämispäivänä.

Lisätietoja: Jarosław Zasada ☎ +352 4303 2793.

Kuvia ratkaisuehdotuksen esittämistilaisuudesta on saatavilla [Curia Web TV:ssä](#) ja [European Broadcasting Service](#) -palvelussa ☎ +32 2 296 4106.

Pysykää kuulolla!

¹ Hallituksen hätäasetuksen nro 194/2002 83 artiklan 1 kohta sekä 88 artiklan 1 kohta ja 3 kohdan b alakohta.

² Tuomio 12.3.2014, O. ja B., [C-456/12 ja C-457/12](#) (ks. myös lehdistötiedote [nro 32/14](#)).

³ Ks. esim. tuomio 8.3.2011, Ruiz Zambrano, [C-34/09](#) (ks. myös lehdistötiedote [nro 16/11](#)).